

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De partibus diuini Officij, & Horarum numero. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

2 Comment. in Rubr. Breuiarij. Sect. I. Cap. II. & III.

2 *Horæ dictæ sunt, vel ab orando: nam hora idem videtur esse ac, ora, cum aspiratione, Deum. vel melius: quia definitis horis ex instituto Ecclesiæ recitantur, Azor. par. 1. lib. 10. cap. 1. quæst. 1.*

3 *Canonica appellantur, id est Regulares, quia iuxta regulam Ecclesiasticam. Alij dixerunt, quia Canonico- rum Choro addictorum sunt preces, Azor. ubi supra. Alij, quia Canonicum & Ecclesiasticum sunt idem. quod probat Steph. Duran. lib. 3. de Ritibus cap. 1.*

4 *Horæ Canonice dicebantur Cursus à S. Germano Parisensi Episcopo, vt in eiusdem Vita cap. 64. & 79. scribit Fortunatus Pictauiorum Episcopus, contemporaneus eiusdem, apud Sur. Tom. 3.*

De origine Officij diuini.

CAP. II.

1 **A**postoli ab Hebræis accipere horas orandi: & hora Tertia erant orantes in Pentecoste, *Act. 2.* Hora Sexta Petrus orabat, *Act. 10.* Ad horam Nonam ascenderunt in Templum Petrus & Ioannes, *Act. 3.* Media nocte orabant Paulus & Silas, *Act. 16.* quare easdem horas præscribere fidelibus, ex *Clem. lib. 8. Constit. cap. 40.* Non ergo Pelagius I. vt ait *Maurolycus in Martyrolog. 27. Augusti*, neque Pelagius II. vt voluit *Polydor. Virgil. lib. 6. de Inuent. rerum cap. 2.* neque Damascus, ex *Pontificali cap. 39. in eius Vita*, dicendi sunt auctores, sed ij vel formulas Officij Decretis firmauerunt, vel ritus amplificauerunt.

2 *Certè Gelasius I. & duo Gregorij, I. & VII. formulæ Officij, qua*

nunc vtimur, dicuntur Constitutores & Reformatores à Pio V. in *Bulla sua initio Breuiarij edita*, & non alij.

3 Præterea certum est, non eodem tempore Horas omnes institutas fuisse. Nam Primam & Completorium vltimò fuisse additas, docet *Radulphus Tungrensis Prop. 14.* & nos dicemus, cum de singulis Horis agemus, *Sectione quarta.*

*De partibus diuini Officij,
& Horarum numero.*

CAP. III.

1 **S**eptem horæ sunt, & octo, de quibus fortè mandatum accipis, vt des illis partem, *Eccli. 7.* Communior est opinio, septem esse, Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, & Completorium. ita in *Concil. Cabilon. II. can. 59.* iuxta illud *Psal. 118.* Septies in die laudem dixi tibi. *fusè Azor. cap. 1. quæst. 2.*

2 Qui volunt esse octo, diuidunt Laudes à Matutino, & deducunt ab *Esdra lib. 2. cap. 9.* Qui quater in nocte & quater in die iussit laudari Deum. lege *Nauarr. de Orat. cap. 3.*

3 Romæ nullum fuit interstitium inter Matutinum & Laudes, vt testatur *Amalar. in Prolog. de Ord. Antiphonarij.*

4 Ordo Horarum patet ex *cit. Concil. Cabilon.* quamuis *Rabanus lib. 2. de Institut. Cler. cap. 3.* easdem numeret, incipiens à Laudibus, quas vocat Matutinas preces, & eas terminet in nocturnas Vigilias: sed hæ certè, hoc ordine posito, spectarent potiùs ad sequentem quàm ad præcedentem diem.

5 Non caret mysterijs, hic numerus

rus Horarum septenarius : & Primò respectu creationis , vt agamus Deo gratias pro rebus creatis in septem diebus. ita *Cassian. de Instit. Mon. lib. 3. cap. 3.* Secundò, Redemptionis nostræ mysteria his Horis operata fuere : nam mediâ nocte natus est Christus, & resurrexit. Hora prima ductus ad Pilatum. Tertia linguis Iudæorum in crucem actus, flagellis cæsus, spinis coronatus. Sexta verè cruci affixus. Nona expirauit, & ad inferos descendit. Vespertina de cruce depositus est ; eadem hora cœnauit, pedes lauit, Eucharistiam confecit. Hora Completorij orauit in hortu. Tertio respectu nostri, Septies in die cadit iustus, *Proverb. 24.* & nos septies orando resurgimus. Quarto, numerus vniuersitatis est septenarius, ex sancto Gregorio Papa, & in multis à sanctis Patribus commendatur. Quintò, septem assumit dæmon nequiores spiritus contra nos, quæ ratio est *Mich. Timothei in Spec. ordinand. 3. Par. Tract. 6. cap. 4.* vbi & addit sextam causam, ad septiformem sancti Spiritus gratiam obtinendam. Denique septem fuere partes Orationis Dominicæ à Christo traditæ.

6 Adhuc in vnaquaque hora septem vel octo particulæ numerantur à *Rupert. lib. 1. de Diuini Offic. cap. 6.* hoc est, Deus in adiutorium, Hymnus, Psalmi, Antiphona, Capitulum, Responsorium breue, Oratio completiua: in Laudibus autem, Vesperis, & Completorio, adduntur Cantica Evangelica ; quia, inquit *Ruper.* canuntur pro Octaua, & spectant ad beatitudinem. de quibus & nos dicemus infra *Sectione quarta.*

De obligatione Officij diuini.

CAP. IV.

1 **N**on esse Iuris diuini Officium diuinum, sed tantum Iuris esse Canonici, communior est opinio. Vide *Azor. cap. 1. quæst. vltima.*

2 Illud autem hodie est legitimum Officium diuinum, quod Pij V. iussu est editum, Clementis VIII. & Urbani VIII. auctoritate recognitum : & ad hoc tenentur, quicumque tenentur recitare Canonicas Horas, exceptis ijs, qui ante ducentos annos alia vsi sunt Officij diuini formula. Hæc in *Bulla Pij V.* plura inferiùs, vbi de Breuiario Romano, *Sect. 2. cap. 2.*

3 Tenentur autem ad Horas Canonicas recitandas primò Beneficiati, qui titulum habent Ecclesiastici beneficij, siue sit beneficium tenue, & est communior opinio, *Nauar. de Orat. cap. 7. num. 27.* siue sit præstimonium, *idem cap. 21. num. 9.* & Pius V. in *Bulla*, siue sit commendatum, *Nauar. cap. 20. num. 16.* siue sit manuale, vel amonibile, *Azor. cap. 4. quæst. 2.* siue iniuste collatum, *Nauar. in Miscell. 15. de Orat. ad finem.* siue nondum percipiuntur fructus, cum spe tamen percipiendi, *idem cap. 7. num. 30.* siue fructus sint reseruati alteri, *Azor. cap. 4. quæst. 5.* siue numquam sint percipiendi de consensu, vel ob culpam beneficiarij, *Azor. ibidem.* siue titulum tantum habeant cum suffragio in Capitulo, *idem ibidem.*

4 Non tenetur Coadiutor vt Coadiutor, *Nauar. cap. 20. num. 17.* neque Pensionarius, *idem cap. 7. num. 25.*

5 Porro incipit in prædictis obligatio à die possessionis adeptæ (quam debent procurare citiùs, ne cum culpa